

BELEIDSREGELS VERHAAL WWB Gemeente Bergen 2013

Het college van de gemeente Bergen;
gelezen het voorstel van de afdeling Ontwikkeling d.d. 14 mei 2013;
gelet op het bepaalde in de gemeentewet en de artikelen 61 tot en met 62 i van de Wet werk en bijstand (WWB);

b e s l u i t :

vast te stellen:

BELEIDSREGELS VERHAAL WWB

Beleidsregels verhaal WWB van de gemeente Bergen

Wettelijke bevoegdheid

Het college van de gemeente Bergen maakt gebruik van de bevoegdheid tot: Het verhalen van bijstand zoals neergelegd in de artikelen 61 tot en met 62i van de WWB.

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1. Verhaal van bijstand

1. Het college maakt gebruik van de bevoegdheid tot het verhalen van kosten van bijstand:
 - a. tot de grens van de onderhoudsplicht als bedoeld in Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek: op degene die bij het ontbreken van gezinsverband zijn onderhoudsplicht jegens zijn echtgenoot, of minderjarig kind niet of niet behoorlijk nakomt en op het minderjarige kind dat zijn onderhoudsplicht jegens zijn ouders niet of niet behoorlijk nakomt;
 - b. tot de grens van de onderhoudsplicht als bedoeld in Boek 1 van de het Burgerlijk Wetboek: op degene die zijn onderhoudsplicht na echtscheiding of ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed niet of niet behoorlijk nakomt;
 - c. tot de grens van de onderhoudsplicht als bedoeld in Boek 1 van de het Burgerlijk Wetboek: op degene die zijn onderhoudsplicht op grond van artikel 395a van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek niet of niet behoorlijk nakomt jegens zijn meerderjarig kind aan wie bijzondere bijstand is verleend;
 - d. op degene aan wie de persoon die bijstand ontvangt of heeft ontvangen een schenking heeft gedaan voor zover bij het besluit op de bijstandsaanvraag met de geschonken middelen rekening zou zijn gehouden indien de schenking niet had plaatsgevonden, tenzij gelet op alle omstandigheden aannemelijk is dat de schenker ten tijde van de schenking de noodzaak van bijstandsverlening redelijkerwijs niet heeft kunnen voorzien;
 - e. op de nalatenschap van de persoon indien: 1° aan die persoon ten onrechte bijstand is verleend en voor zover voor het overlijden nog geen terugvordering heeft plaatsgevonden; 2° bijstand is verleend in de vorm van geldlening of als gevolg van borgtocht;
2. Behoudens in de gevallen als bedoeld in artikel 1 lid e, worden kosten van bijstand die meer dan vijf jaar vóór de datum van verzending van het besluit tot verhaal zijn gemaakt, niet verhaald.

Artikel 2. Nihilbeding

Een overeenkomst waarbij echtgenoten of gewezen echtgenoten hebben bepaald dat na echtscheiding, scheiding van tafel en bed of ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed, de een tegenover de ander in het geheel niet of slechts tot een bepaald bedrag tot een uitkering tot diens levensonderhoud zal zijn gehouden, al dan niet met het beding bedoeld in artikel 1:159 van het BW, staat niet in de weg aan verhaal op een van de partijen en laat de vaststelling van het te verhalen bedrag onverlet.

HOOFDSTUK 2 LIMITERING

Artikel 3. Beperking van toepassing van verhaal geschiedt op 3 gronden

1. Op grond van de verhaalsnovelle is aansluiting gevonden bij de Wet limitering die bepaalt dat de onderhoudsverplichting ten behoeve van de ex-echtgenoot, beperkt is tot 12 jaar te rekenen vanaf de datum van inschrijving van de echtscheiding in de registers van de burgerlijke stand.
2. Indien de duur van het huwelijk niet meer bedraagt dan vijf jaren en uit dit huwelijk geen kinderen zijn geboren, eindigt de verplichting tot levensonderhoud van rechtswege na het verstrijken van een termijn die gelijk is aan de duur van het huwelijk en die aanvangt op de datum van inschrijving van de echtscheiding in de registers van de burgerlijke stand.
3. De onderhoudsverplichting ten behoeve van de ex-echtgenoot vervalt, indien er geen sprake is van causaal verband tussen de echtscheiding en de bijstandsbehoefte.

HOOFDSTUK 3 GEHEEL OF GEDEELTELIJK AFZIEN VAN EEN VERHAALSBSLUIT

Artikel 4. Afzien van het nemen van een verhaalsbesluit

Het college ziet af van een verhaalsbesluit indien:

1. het op te leggen verhaalsbedrag lager is dan € 50,- per maand;
2. het op te leggen verhaalsbedrag in totaliteit lager is dan €600,- per jaar;
3. daarvoor gelet op de omstandigheden van degene op wie verhaal wordt gezocht of degene die de bijstand ontvangt of heeft ontvangen, dringende redenen aanwezig zijn.

HOOFDSTUK 4 SCHULDENPROBLEMATIEK

Artikel 5. Kwijtschelding wegens schuldenproblematiek

In afwijking van artikel 1 kan het college, op verzoek van degene op wie verhaald wordt, besluiten gedeeltelijk af te zien van verhaal van kosten van bijstand voor zover het betreft verschuldigde verhaalsbedragen die op het moment van het besluit opeisbaar zijn, indien:

1. redelijkerwijs te voorzien is dat degene op wie wordt verhaald niet zal kunnen voortgaan met het betalen van zijn schulden;
2. redelijkerwijs te voorzien is dat een schuldregeling met betrekking tot alle vorderingen van de overige schuldeisers zonder een zodanig besluit niet tot stand zal komen. De schuldregeling moet tot stand worden gebracht door een erkend schuldhulpverleningsbureau. Het verzoek tot kwijtschelding moet namens de onderhoudsplichtige door dit bureau worden gedaan.
3. De vordering van de gemeente wegens verhaal van bijstand ten minste zal worden voldaan naar evenredigheid met de vorderingen van de schuldeisers van gelijke rang.

Artikel 6. Inwerkingtreding van het besluit tot afzien van verhaal wegens schuldenproblematiek

Het besluit tot het gedeeltelijk afzien van verhaal treedt niet in werking voordat een schuldregeling als bedoeld in artikel 5 tot stand is gekomen.

Artikel 7. Intrekking van het besluit tot afzien van verhaal wegens schuldenproblematiek

Het besluit tot het gedeeltelijk afzien van verhaal wordt ingetrokken of ten nadele van de belanghebbende gewijzigd indien:

1. niet binnen twaalf maanden nadat dat besluit is bekendgemaakt, een schuldregeling tot stand is gekomen die voldoet aan de eisen bedoeld in artikel 5 alsmede het gestelde in de beleidsregels Wet gemeentelijke schuldhulpverlening gemeente Bergen;
2. de belanghebbende zijn schuld aan de gemeente niet overeenkomstig de schuldregeling voldoet; **of**
3. onjuiste of onvolledige gegevens zijn verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een ander besluit zou hebben geleid.

HOOFDSTUK 5 BEOORDELING MATE VAN ONDERHOUDSP LICHT

Artikel 8. Beoordeling onderhoudsplicht

1. Bij de beoordeling van het bestaan van het verhaalsrecht als bedoeld in artikel 1, lid 1 onder a, b en c en de omvang van het te verhalen bedrag wordt rekening gehouden met de maatstaven die gelden en de omstandigheden die van belang zijn in het geval dat de rechter dient te beslissen over de vraag of en, zo ja, tot welk bedrag een uitkering tot levensonderhoud na echtscheiding, scheiding van tafel en bed of ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed zou moeten worden toegekend.
2. De bijdrage wordt ambtshalve vastgesteld op de bruto uitkering indien de onderhoudsplichtige verzuimt gegevens te verstrekken betreffende inkomsten en uitgaven.

HOOFDSTUK 6 VERHALEN VAN RECHTERLIJKE UITSPRAAK BETREFFENDE LEVENSONDERHOUD

Artikel 9. Verhaal op grond van een rechterlijke uitspraak

1. Indien een rechterlijke uitspraak betreffende levensonderhoud verschuldigd krachtens Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek die uitvoerbaar is, niet wordt nagekomen, wordt verhaald in overeenstemming met deze uitspraak.
2. Het besluit tot verhaal overeenkomstig het eerste lid van dit artikel wordt in dat geval bij brief medegedeeld aan degene op wie wordt verhaald met de verplichting om het verschuldigde bedrag binnen 30 dagen na verzenddatum van de brief te voldoen.
3. Degene op wie wordt verhaald kan binnen de termijn waarbinnen betaling moet plaatsvinden tegen het besluit tot verhaal in verzet komen door een verzoekschrift aan de rechtbank. Het verzet kan niet gegrond zijn op de bewering dat de uitkering tot onderhoud ten onrechte is opgelegd of onjuist is vastgesteld.
Indien tijdig verzet is gedaan wordt de invordering pas voortgezet zodra het verzet is ingetrokken of ongegrond verklaard.
4. Het verschuldigde bedrag wordt door het college bij dwangbevel ingevorderd (artikel 62b, vierde lid van de WWB).

HOOFDSTUK 7 WIJZIGING DOOR RECHTER VASTGESTELD BEDRAG LEVENSONDERHOUD

Artikel 10. Wijziging door de rechter vastgestelde onderhoudsbijdrage

Het college verzoekt de rechter het verhaalsbedrag in afwijking van een rechterlijke uitspraak betreffende levensonderhoud verschuldigd krachtens Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek vast te stellen, indien de rechter:

1. deze uitspraak zou kunnen wijzigen op de gronden genoemd in de artikelen 157 en 401 van dat boek;
2. geen rekening heeft kunnen houden met alle voor de betrokken beslissing in aanmerking komende gegevens en omstandigheden betreffende beide partijen.

HOOFDSTUK 8 HET VERHAALSBSLUIT

Artikel 11. Het verhaalsbesluit

Een besluit tot verhaal op grond van artikel 1 wordt door het college aan degene op wie verhaal wordt gezocht medegedeeld. Het besluit vermeldt de ingangsdatum, het bedrag of de bedragen waarvan, evenals de termijn of termijnen waarbinnen, betaling wordt verlangd conform de regels van de Algemene wet bestuursrecht (titel 4.4).

Bij verhaal op de nalatenschap kan de mededeling worden gericht tot de langstlevende echtgenoot of een der erfgenamen die geacht kan worden bij de afwikkeling van de nalatenschap te zijn betrokken.

HOOFDSTUK 9 VERHAAL IN RECHTE

Artikel 12. Verhaal in rechte

Indien de belanghebbende niet uit eigen beweging bereid is de verlangde gelden aan de gemeente te betalen dan wel niet of niet tijdig tot betaling daarvan overgaat, besluit het college tot verhaal in rechte middels het indienen van een verzoekschrift bij de rechtbank (artikel 62g, tweede lid van de WWB en 62h eerste tot en met derde lid van de WWB).

HOOFDSTUK 10 HERONDERZOEK

Artikel 13. Onderzoek naar draagkracht

Tenminste één keer per 36 maanden – of, indien nodig eerder – verricht het college onderzoek naar de draagkracht voor het voldoen van een verhaalsbijdrage. Indien gewijzigde omstandigheden daartoe aanleiding geven wordt als gevolg van dit onderzoek de betalingsverplichting gewijzigd vastgesteld. Er wordt niet overgegaan tot het gewijzigd vaststellen van een betalingsverplichting indien de draagkracht niet meer blijkt te zijn vermeerderd ten opzichte van het vorige onderzoek dan met € 50,- per maand of blijkt te zijn verminderd dan met een bedrag van minimaal € 5,- per maand.

HOOFDSTUK 11 INVORDERING

Artikel 14. Vereenvoudigd derdenbeslag

Indien de belanghebbende niet bereid blijkt de door de rechter vastgestelde bijdrage voor levensonderhoud of de op verzoek van de gemeente vastgestelde bijdrage te voldoen dan wordt die uitspraak tenuitvoergelegd door middel van het afgeven van een dwangbevel conform artikel 62i WWB (schakelbepaling). De bekendmaking van het dwangbevel geschiedt door middel van toezending per post.

Artikel 15. Preferentie

1. Vorderingen op grond van de Algemene bijstandswet, Wet werk en bijstand zijn preferent. Bij de invordering heeft dat tot gevolg dat de aanwezige betalingsruimte voor concurrente vorderingen wordt ingenomen.
2. Van praktische preferentie kan tijdelijk worden afgezien als daardoor onevenredig nadeel voor de belanghebbende ontstaat doordat hij niet in staat is gemaakte betalingsafspraken na te komen in het kader van een huur- of energieschuld.
3. De preferentie van de vordering blijft overeind als een huur- of energieschuld ontstaat na de ingang van de betalingsverplichting op grond van de Abw of WWB.
4. Het college ziet tijdelijk af van haar preferentie als de betalingsruimte van de belanghebbende geheel in beslag wordt genomen door een aflossingsverplichting aan schuldhulpverlening terwijl de gemeente een garantstelling voor die lening heeft afgegeven op grond van de Abw of WWB.

HOOFDSTUK 12 OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 16. Kosten

Indien moet worden overgegaan tot beslaglegging als bedoeld in artikel 14, dan wordt de vordering verhoogd met incassokosten en de wettelijke rente. Voor de berekening van de hoogte van deze kosten wordt gebruik gemaakt van het besluit buitengerechtelijke kosten, houdende nadere regels inzake buitengerechtelijke kosten bij tenuitvoerlegging van dwangbevelen.

Artikel 17. Aflossing achterstand verschuldigde verhaalsbijdrage

1. Voor de berekening van de aflossingscapaciteit van een onderhoudsplichtige wordt gebruik gemaakt van de berekeningsmethode voor aflossingsbedragen bij terugvordering van bijstandsuitkeringen.
2. Indien de aflossing binnen 2 jaar kan plaatsvinden zal een berekening van de aflossingscapaciteit achterwege blijven.

Artikel 18. Onvoorziene gevallen

In gevallen waarin deze beleidsregels niet voorzien beslist het college.

Artikel 19. Citeertitel

Deze beleidsregels kunnen worden aangehaald als "Beleidsregels verhaal WWB gemeente Bergen 2013".

Artikel 20. Inwerkingtreding

Deze beleidsregels treden in werking 1 dag na bekendmaking.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het college van Bergen op 21 mei 2013

de secretaris, de burgemeester,

drs. W. Bierman drs. H. Hafkamp

Nota-toelichting Algemene toelichting

Het betreft hier beleidsregels om vast te stellen dat de gemeente gebruik maakt van de in de wet genoemde mogelijkheid kosten van de uitkering te verhalen.

Artikel 1. Verhaal van uitkering

In lid 1 onder a. en b. worden de verhaalsmogelijkheden op de (ex)echtgenoot (en daarmee gelijkgesteld de geregistreerd partner) bedoeld t.a.v. zijn onderhoudsplicht jegens zijn (ex) echtgenoot en/of minderjarige kinderen.

Artikel 3. Beperking van toepassing van verhaal geschiedt op 2 gronden

Hierbij wordt benadrukt dat de uitkering uitsluitend wordt verhaald in de in artikel 1 vastgelegde gevallen. Lid 3

Om kosten van bijstand na echtscheiding ten behoeve van de ex-echtgenoot te kunnen verhalen op de andere ex-echtgenoot, moet er sprake zijn van een causaal verband tussen de echtscheiding en de bijstandsbehoefte. Bij de duurzaam gescheiden levende echtgenoot is dat niet aan de orde, omdat er sprake is van onderhoudsplicht op grond van het nog bestaande huwelijk. De bijstandsbehoefte hoeft, anders gezegd, als de partners nog gehuwd zijn maar duurzaam gescheiden leven, niet rechtstreeks voort te vloeien uit het verbroken gezinsverband. Als een van de duurzaam gescheiden echtgenoten bijvoorbeeld afhankelijk wordt van de bijstand omdat hij de maximale WW-termijn heeft doorlopen, kan niet worden gezegd dat er een verband is tussen de verlaten en de bijstandsafhankelijkheid. Omdat de echtelieden echter nog steeds zijn gehuwd, staat het ontbreken van de causaliteit niet aan verhaal in de weg. Niettemin zou het ontbreken van een dergelijk causaal verband wel een reden kunnen zijn om van de bevoegdheid de bijstand te verhalen geen gebruik te maken.

Artikel 4. Afzien van het nemen van een verhaalsbesluit

Op grond van een eerdere circulaire (Uitvoeringsaspecten van de nieuwe verhaalswetgeving, SZW 30 september 1992) kan een kruimelbedrag worden gehanteerd. Aanleiding kan bestaan de in die circulaire genoemde bedragen, gegeven de bevoegdheid verhaal toe te passen, opnieuw en logisch te normeren. Verwezen wordt ook naar de voorbeeldbedragen genoemd in de toelichting op artikel 13. In het tweede lid wordt bepaald dat van verhaal wordt afgezien indien het verhaalsbedrag lager is dan €600,-.

Artikel 5.

Kwijtschelding wegens schuldenproblematiek

Wanneer een vordering door middel van een verhaalsbesluit is vastgelegd dan kan er in een later stadium reden zijn om deze vordering (gedeeltelijk) kwijt te schelden. In dit artikel worden de voorwaarden aangegeven waaronder een vordering wordt kwijtgescholden als er sprake is van een schuldregeling.

Artikel 8. Beoordeling onderhoudsplicht

Het betreft hier de uitvoering van de zogeheten trema-normen. Dit zijn de normen die door de rechtbank worden gehanteerd bij de vaststelling van de alimentatie die voorzien in zowel een zgn. netto- als een brutoberekening.

Artikel 13. Onderzoek naar draagkracht

Het hier genoemde bedrag kan worden herleid uit de onder de toelichting bij artikel 4 genoemde bedrag van € 50,- per maand. Op grond van praktische redenen wordt voorgesteld een beperkter bedrag op te nemen bij verlaging van de draagkracht. Op verzoek van belanghebbende bestaat de mogelijkheid om herziening te vragen.

Artikel 16. Kosten

De tarieven voor buitengerechtelijke kosten (van 25 juni 2009) worden conform het rapport "Voorwerk II" in rekening gebracht. In dit rapport heeft de werkgroep van de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak uitspraken gedaan over de buitengerechtelijke kosten, en hier tarieven aan gekoppeld.

Artikel 17. Aflossing achterstand verschuldigde verhaalsbijdrage

Voor het berekenen van de aflossingscapaciteit wordt verwezen naar de beleidsregels terugvordering. Bij de berekening van een aflossingsruimte wordt met alle schulden rekening gehouden. Dit in tegenstelling tot de berekening van de draagkracht waar niet met alle schulden rekening wordt gehouden.